

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

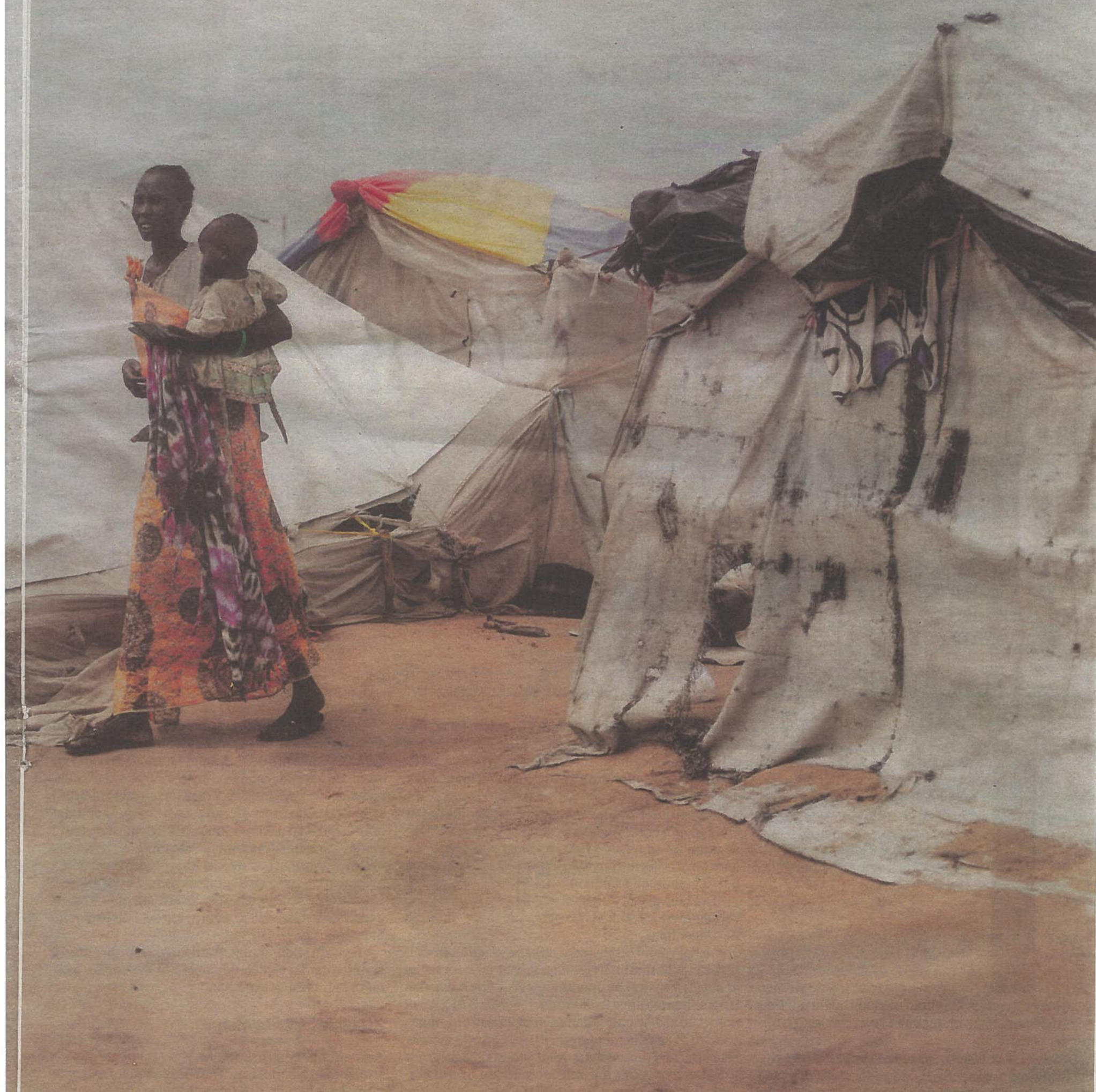
Bilagsnr.:	965
Land:	Sudan
Kilde:	Information
Titel:	De er de ignorerede i en ignoreret krig
Udgivet:	17. oktober 2025
Optaget på baggrundsmaterialet:	10. november 2025

De er de ignorerede i en ignoreret krig

Borgerkrigen i Sudan har udløst verdens største
humanitære katastrofe, hvor millioner af flygtninge
strømmer ud af landet. De fortæller om meningsløs vold,
tortur og voldtægt – og om at føle sig glemt af omverdenen

Tekst: Martin Gøttske · Foto: Anders Rye Skjoldjensen, Renk, Sydsudan

T

o høje knald. Soldaternes skud blev affyret på klos hold og uden advarsel. Den ene kugle ramte lige under højre knæ, den anden under det venstre.

Det skete så pludseligt, og inden hans krop registrerede smerten, kæmpede 21-årige Michael John med at forstå, hvad der rent faktisk foregik.

»Skal jeg dø nu?« spurgte han sig selv. Så slap et hyl ud af hans mund.

Han var dårligt nok faldet om på jorden, før soldaterne allerede var i gang med at rode hans lommer igennem. De tog hans mobiltelefon og penge, og få sekunder senere forsvandt de og lod ham ligge alene og blødende.

Han erindrer fire-fem skikkelser og går ud fra, at han for dem bare havde været et tilfældigt offer, som de uden tøven havde skudt, røvet og efterladt. Men hvor betydningsløst mødet end var for soldaterne, så har det ændret alt for ham.

»Det hele gik så hurtigt. De skød mig, som var jeg blot en myre, de knuste. De gjorde det bare, og så gik de,« siger han.

Michael John blev skudt i udkanten af Sudans hovedstad, Khartoum, ifølge ham selv af soldater fra en af det afrikanske kontinents mest frygtede hære, den paramilitære gruppe Rapid Support Forces (RSF), der er vokset ud af den arabiskdominerede Janjaweed-milits, som stod bag folkemordet på op mod 300.000 mennesker i Darfur i den vestlige del af Sudan tilbage i 2003.

Siden april 2023 har RSF kæmpet en brutal borgerkrig mod regeringshæren (SAF), hvor begge sider

anklages for krigsforbrydelser og grusomme menneskerettighedskrænkelser.

Titusindvis er dræbt, op mod 12 millioner er drevet på flugt, og konflikten har udløst en katastrofal hungersnød – næsten 25 millioner sulter. Det svarer til over halvdelen af Sudans indbyggertal på 47 millioner ved krigens begyndelse. Krigen har skabt lidelser i et så ufatteligt stort omfang, at befolkningen i det nordøstafrikanske land ifølge FN lige nu står midt i verdens største humanitære katastrofe.

Ifølge øjenvidner øgede RSF plyndringerne og overgrebene mod civilbefolkningen, da de tidligere i år mistede kontrollen over Khartoum efter et stort nederlag. Det lader til at være netop det, Michael John fik at mærke.

»Hvis du spørger mig, hvad krigen handler om, så aner jeg det ikke. Men de dræber mændene og voldtager kvinderne,« siger han.

Krøbling for en telefon

Kort efter han blev skudt, fik han fat i nogle stykker stof, som han bandt rundt om begge ben for at stoppe den værste blødning. Han skræbde sig afsted hen over

21-årige Michael John blev skudt under begge knæ i udkanten af Sudans hovedstad, Khartoum. Nu ligger han i en sivhytte i en flygtningelejr i Sydsudan ude af stand til at støtte på benene

På grænsen til Sudan hænger det sydsudanske flag. Sort symboliserer folket, rød er frihedskæmpernes blod, grøn er landets naturressourcer, blå er Nilens farve, og den gule stjerne står for national enhed

jorden, indtil han fandt hjælp, og nogle uger senere flygtede han mod syd på ryggen af sin tvillingebror, i busser og på æselkærter.

I slutningen af september nåede han over grænsen til Sydsudan – landet, der i 2011 efter årtiers krig vandt sin selvstændighed fra Sudan. Først her, flere måneder efter de to skud, blev han for første gang tilset af en læge.

På en lille klinik i grænsebyen Joda, drevet af FN's migrantorganisation IOM, noterede lægen på et stykke papir: »Skudsår på begge ben.« Patienten havde »septiske og væskende« sår, og begge ben var »tydeligt deforme«.

Det eneste, lægen var i stand til at tilbyde, var at desinficere såret, lægge en ny forbindelse og give nogle smertestillende piller.

Lidt over en måned senere befinder Michael John sig nu i en flygtningelejr i byen Renk i Sydsudan, hvor han ligger på en tynd madras på jorden i en hytte af siv og vifter sværme af fluer væk med et lille tæppe.

»Jeg synes, jeg kan mærke nogle fremskridt,« siger han.

Men han kan ikke støtte på benene. Knoglerne i hans underben blev tydeligvis brækket af kuglerne, især

»De skød mig, som var jeg blot en myre, de knuste. De gjorde det bare, og så gik de«

Michael John
21 år, flygtning fra Khartoum Sudan

hans venstre ben ser ud til at være i gang med at visne væk som en kroget gren med forvitrede muskler. Den gule betændelse trænger igennem forbindelserne, og begge hans fødder er voldsomt hævede. Han er blevet krøbling for en mobiltelefon og nogle kontanter.

Nogle timer om dagen kommer han ud af sivhytten, hiver sig op i den rullestol, han har fået udleveret af en ngo, og forsøger sig som frisør for at tjene penge til mad. Han gnider sort hennafarve i andre flygtnings gråstøvede krøller og bruger et barberblad til at lave zigzagmønstre i deres hår.

Vi er alene

Michael John er blot en enkelt skæbne i en masseflugt fra brutal, og ofte tilfældig, meningsløs vold. Op mod otte millioner er internt fordrevne i Sudan, mens over fire millioner ligesom ham er flygtet ud af landet. Til Chad, Etiopien, Egypten og her i Sydsudan, hvor 1,2 millioner mennesker er taget til siden krigens begyndelse.

De fleste har passeret igennem Renk med hver deres historie om byer i flammer, droneangreb, vilde skudkampe i gaderne, dræbte familiemedlemmer, ●●●

plyndringer, voldtægter, tortur, likvideringer og sult. De, der lever midt i katastrofen, er smertefuldt klar over, at de ikke står øverst på den globale dagsorden. De er de ignorerede i en ignoreret krig.

»Der er ingen, der lægger mærke til os eller bekymrer sig om os. Vi er alene,« siger den ældre mand Musa Yhya, der var lærer hjemme i Sudan, men har opholdt sig i flygtningelejren i Renk siden september 2023.

»Det gør ekstra ondt, at ingen ser, hvor desperate vi er.«

Lejren her – drevet af UNHCR, FN's flygtningeorganisation – skulle egentlig blot være en såkaldt transitlejr. Beregnet til nogle få overnatninger, inden folk bliver sendt videre ombord på både til større, veletablerede flygtningelejre i byer længere nede ad Nilen i Sydsudan.

Men mange sidder fast her, blandt andet fordi hjælpeorganisationerne på grund af store internationale nedskæringer inden for nødhjælp simpelthen ikke har midlerne til at bringe dem videre, eller fordi flygtningene selv ikke vil væk fra grænseområdet til Sudan, fordi de håber på en dag at tage retur.

Her bor nu omkring 10.000 personer, omkring fire-fem gange flere end den tilsigtede kapacitet, og lejren strækker sig langt ud over det officielle pig-trådsindhegnede område. Nogle lever i rækkehuse af bølgeblik, andre i hytter bygget op af træpinde og isoleret med tørret mudder, en del overnatter i skrøbelige hytter af siv, mens andre ligger i telte, der er et patchwork af tæpper og presenninger. En del hytter i udkanten af området er oversvømmet af regntidens nedbør.

Fordi det egentlig bare skulle være en transitlejr, er der ikke meget hjælp at hente her. Nyankomne får udleveret penge, der kan holde dem kørende i et par uger, men derefter skal flygtningene klare sig selv. Mange tager ud i skovområderne og henter brændsel, som de kan sælge for småpenge.

»Med det er vi lige akkurat i stand til at overleve,« siger Musa Yhya.

To generalers kamp

Også han har svært ved at sætte ord på, hvorfor der er krig i hans hjemland: »Hvis jeg virkelig koncentrerer mig om det spørgsmål, så vil jeg sige, at krigen handler om nogle få mennesker, der vil have magt. Og ikke andet.«

Det er bestemt et godt bud på en præcis analyse. Krigen tager sig nemlig i høj grad ud som en blodig magtkamp mellem to generaler.

Tilbage i 2019 gik demonstranter på gaden og væltede Omar al-Bashir, Sudans diktator gennem de foregående knap 30 år, og en overgangsregering, som skulle føre landet mod demokrati, blev udpeget. Men i oktober 2021 gik lederen af den sudanesiske hær, general Abdel Fattah al-Burhan, sammen med lederen af RSF, general Mohamed Hamdan Dagalo, om at vælte den civile regering og kuppe sig til magten.

Deres alliance smuldrede dog hurtigt, og kort inde i 2023 begyndte deres to hære åbent at bekriige hinanden, først i Khartoum og senere i hele landet.

Det fremstår som en krig, der handler om dominans, en kamp om at beskytte generalernes egne økonomiske og politiske interesser. Der er intet ideologisk mål. Begge sider bomber civile, rekrutterer børnesoldater og udsulter befolkningen – og begge er blevet anklaget for udbredt brug af tortur. FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder (OHCHR) advarer om, at der på det seneste har været en skarp stigning i antallet af drab på civile og etnisk vold.

Desuden er RSF blevet anklaget af blandt andre USA og en lang række menneskerettighedsorganisationer for at begå folkemord, etnisk udrensning og for at stå bag systematisk seksuel vold mod civile.

På sidelinjen står et internationalt samfund, der ikke har været i stand – eller villig – til at lægge pres på parterne og få konflikten stoppet. Selv om den humanitære katastrofe er gigantisk i Sudan, så fylder den ikke meget i Vesten, der umiddelbart har mere på spil

i andre geopolitiske konflikter. Men udviklingen i Sudan kan få store følger. Afrikas tredjestørste land er centralt placeret med adgang til Det Røde Hav og ligger geografisk lige midt i en ustabil, men vigtig geopolitisk region, omgivet af skrøbelige nationer som Sydsudan og Chad, der risikerer at kollapse under pres fra de sudanesiske flygtninge.

Flere regionale magter har da også store interesser i landet, og ifølge FN er det i høj grad udefrakommende indblanding, som er med til at holde konflikten i kog.

Der er stærke beviser for, at De Forenede Arabiske Emirater (UAE) leverer våben, droner og ammunition til RSF til gengæld for adgang til Sudans mange guldminer – noget, som begge parter dog benægter skulle være tilfældet. Samtidig dyrker regeringshærens general al-Burhan et tæt forhold til Egypten og Iran, som også anklages for at levere våben. Rusland har tidligere spillet på begge heste med udsendte lejesoldater, og Saudi-Arabien, Tyrkiet og Qatar forsøger ligeså at gøre deres indflydelse gældende.

Seksuel vold som våben

En lind strøm af flygtninge krydser grænseovergangen Joda mellem Sudan og Sydsudan. Til fods og på æselkærre passerer de det sydsudanske flag, der hænger i en tynd, bøjet flagstang. På denne side af grænsen

»Der var intet tilbage for os. Der var intet at spise, vi begyndte at spise insekter«

Ibrahim Ramadun Habib

64 år, flygtning fra Al-Abed, Sudan

bliver de registreret, får et kort sundhedstjek, og børnene bliver målt for underernæring.

En del af dem er oprindeligt sydsudanere, der for et årti siden flygtede den anden vej – fra en borgerkrig i Sydsudan – men som nu flygter retur. Mange kommer fra området omkring Khartoum, hvor der tidligere boede omkring syv millioner indbyggere, men som flygtningene nu beskriver som en hovedstad i ruiner med bombede, udbrændte bygninger.

Brutaliteten var ulidelig i de to år, RSF kontrollerede byen og plyndrede og mishandlede indbyggerne, men det blev ikke meget bedre, da regeringshæren rykkede ind.

Det er netop den hær, som 30-årige Ading Atak Gum er på flugt fra med sin familie. Hun sidder forrest på en æselkærre i en lang sort kjole og med et hvidt tørklæde rundt om hovedet. På ladet er også hendes fem børn fra ét til syv år, en bunke af poser og tasker, og ved siden af går hendes mand, 35-årige Dut Wek Bol.

»Vi så det hele. Folk blev dræbt i gaderne, de kom hjem til os og angreb os,« siger manden om regerings-soldaterne, der var på jagt efter sydsudanere, som de mistænkte for at have samarbejdet med RSF-militsen.

Han fortæller, at han selv blev tilbageholdt i flere dage, mishandlet, tæsket og smidt på gaden igen. Da han kom hjem, flygtede familien med det samme.

Da Dut Wek Bol er gået hen for at registrere familien ved grænseovergangen, sætter hustruen, Ading Atak Gum, sig og venter i skyggen.

»Jeg vil aldrig tilbage dertil,« siger hun om Khartoum.

»Vi kvinder gemte os derhjemme, men der er ingen beskyttelse nogen steder. De går fra dør til dør for at tage kvinderne med sig. Hvis mændene gør modstand, bliver de dræbt.«

Fortællingen går igen fra flygtningekvinde til flygtningekvinde – truslen om den seksuelle vold.

»Det sker over det hele, ingen undslipper,« siger de. »Alle har oplevet det.«

De antyder, at de selv har været ofre. Men siger det ikke direkte.

»Det er noget skammeligt,« siger Ading Atak Gum. »Jeg takker Gud for, at jeg nu er i sikkerhed. Situationen der er skrækkelig.«

Det er igen og igen blevet påvist, at især RSF systematisk bruger voldtægt som et våben i krigen for at skabe frygt og ødelægge både modstandskraften og sammenhængskraften i de områder, de erobrer.

»Kvindernes kroppe er blevet omdannet til en slagmark,« lød det fra FN Women tidligere i år, og en FN-undersøgelse har beskrevet omfanget af de seksuelle overgreb, inklusive børnevoldtægter, som »overvældende«.

Der er ingen flugtveje

I grove træk kontrollerer regeringshæren den østlige del af landet med Port Sudan ved kysten af Det Røde Hav samt hovedstaden Khartoum, mens RSF står stærkt i Darfur i det vestlige Sudan. Der er en reel risiko for, at Sudan ender med at blive splittet endnu en gang.

De seneste mange måneder har der især været fokus på kampene ved byen Al Fasher, den sidste by i Darfur, som regeringssoldater kontrollerer, og som RSF i snart halvandet år har belejret.

Hundretusindvis af civile er flygtet ud af byen, men det vurderes, at der fortsat er omkring 260.000 mennesker tilbage i den tidligere millionby, og de bliver udsultet og konstant bombarderet. Senest blev mindst 57 personer – inklusive 17 børn – dræbt, da RSF sidste weekend angreb en flygtningelejr i Al Fasher med missiler og droner.

Nødhjælpskonvojer fra FN-organer og andre internationale humanitære organisationer bliver angrebet og forhindret i at komme i nærheden af byen.

Den skrækkelige situation, som byens indbyggere befinder sig i, blev for nylig beskrevet af en repræsentant fra FN's menneskerettighedsorgan OHCHR:

»Der er ingen sikre flugtveje ud af byen, og civile står med et umuligt valg: De kan blive i Al Fasher og risikere bombardementer, sult og grusomheder, hvis RSF indtager byen. Eller de kan flygte og risikere summariske henrettelser, seksuel vold og bortførelse.«

I mellemtiden har den centrale Kordofan-region – mellem Darfur og Khartoum – på det seneste udviklet sig til at være den mest intense frontlinje i krigen. Flygtninge fra området beskriver voldsomme kampe og en vild flugt for at komme væk.

»De angreb med droner og begyndte at trænge ind i byen,« siger 64-årige Ibrahim Ramadun Habib om RSF-styrkerne.

»Vi var nødt til at løbe for vores liv. Vi løb i alle retninger for at komme væk, mens folk døde rundt omkring os.«

Han boede i byen Al-Abed i det vestlige Kordofan på grænsen til Darfur.

»Der var intet tilbage for os. Der var intet at spise, vi begyndte at spise insekter,« fortæller han.

Nu sidder han og græder i den sydsudanske grænseby Joda, for i den kaotiske flugt blev han væk fra sin kone og resten af familien. Han aner ikke, hvor de er, eller om de overhovedet er i live.

»Åh, Gud. Folk har glemt os,« udbryder han.

»RSF forsøgte at rekruttere mændene, og hvis de nægtede, blev de set som en fjende. Men når vi så kom ind i områder, som regeringshæren kontrollerer, ●●●

30-årige Ading Atak Gum ankommer til Sydsudan med sin mand og fem børn efter at være flygtet fra Khartoum

Ud over flygtninge bor der ganske få mennesker i grænseområdet mellem Sydsudan og Sudan

RSF-soldaten Saad Adam blev hårdt såret i et droneangreb og er blevet bragt til et hospital i Renk. »Om Gud vil, så vil jeg komme i kamp igen,« siger han

så mistænkte de os for at være RSF-sympatisører,« fortæller han videre.

»Lige meget hvad, så bliver vi set som fjenden.«

Hvordan slap han selv levende igennem de to hæres checkpoints? Han peger på sine fødder, der er hævede på grund af diabetes.

»De kiggede på mig og så mig som uskadelig,« siger han.

Inshallah, vi vil vinde

Når flygtningene taler om RSF-soldaterne, er det med en tydelig frygt i stemmen. En af de soldater, som de er så bange for, ligger nu uskadelig på det lokale hospital i Renk.

Saad Adam har været RSF-soldat i to år.

»Jeg deltog i alt. Jeg skød, jeg angreb,« siger han stolt.

Men for to en halv måned siden blev han hårdt såret i et droneangreb i den sydøstlige del af Sudan. Han har et stort operationsår på maven, og der er fortsat forbindelse på indgangssåret i den øverste venstre side af brystkassen og på udgangssåret nede på højre side af maveregionen.

»Jeg er heldig at være i live. Mange andre døde samme dag, men det var endnu ikke min tur,« siger han.

Han er omgivet af andre sårede RSF-soldater, der har fået deres eget telt – væk fra hospitalets øvrige patienter – mange af dem flygtninge, som er kommet til Renk for at undslippe netop disse soldater.

De har båret Saad Adams seng ud under den åbne

»RSF-soldaterne mishandlede os. De var onde mod mig, mere vil jeg ikke sige«

Anna Kuku

29 år, flygtning fra Kordofan, Sudan

himmel, hvor han ligger i bar overkrop, med store krøller på hovedet og med et afmagret legeme. Han mangler fortsat nogle operationer for at få fjernet granatsplinter.

»Om Gud vil, så vil jeg komme i kamp igen,« siger han.

Den unge mand afviser, at civilbefolkningen skulle have noget at frygte fra ham eller andre RSF-soldater.

»Vi gør ingen fortræd. Det er kun fjenden, vi skader,« siger han.

Mens mange af flygtningene ikke kan sætte ord på, hvad krigen handler om, så mener Saad Adam, at han har svaret.

»Vi kæmper for vores rettigheder, som regeringen ikke vil give os,« siger han og peger på retten til sundhed og en bedre infrastruktur.

»Det handler om frihed,« fortsætter han. »Inshallah, vi vil vinde denne kamp, og jeg vil være med til at deltage i sejren.«

Ikke uden for livsfare

Udenfor kvadrer fuglene, der er torden i det fjerne, og da nogle regndråber begynder at falde, bliver soldaten hjulpet tilbage i teltet af sine kammerater. Næsten samtidig bliver en mand båret ind på en af hospitalsstuerne med slangebids. De andre patienter er en blanding af flygtninge og lokale, underernærede børn, folk, der lider af kolera, tuberkulose og malaria.

På en af stuerne sidder 29-årige Anna Kuku og ammer sit halvandet år gamle barn. Hendes to store drenge på 17 og 15 år, Johan og Emmanuel, ligger i to senge og lider af malaria. Og de bliver bare mere og mere syge. Hospitalet gav dem begge en enkelt indsprøjtning – men der er brug for yderligere fire indsprøjtninger og derefter piller for at komme malariaen til livs.

Hospitalet er dog løbet tør for medicin, så Anna Kuku skal selv tage ud og finde og købe medicinen

I Renk går nyankomne flygtninge ned fra en lastbil og bevæger sig mod transitlejren. De lejer trillebøre og æselkærrer for at fragte deres oppakning det sidste stykke

– men hun har ingen penge, heller ikke til mad, som hospitalet heller ikke kan tilbyde. Hun selv og børnene har ikke spist i to dage.

»Hvis drengene ikke får mere medicin, så vil det blot blive værre, og de vil dø,« konstaterer en læge, der står ved deres senge.

Familien kom hertil i juni i år fra Kordofan.

»De bombede overalt, der var skud i gaderne. I et enkelt angreb på en skole blev 40 mennesker dræbt,« siger moren.

»RSF-soldaterne mishandlede os. De var onde mod mig, mere vil jeg ikke sige.«

Anna Kukus drenge er i fred for krigen, men ikke uden for livsfare.

Overgiver skæbnen til Gud

Oppe ved grænsebyen Joda fortsætter flygtningene med at ankomme til Sydsudan. De bliver lastet på ladet af lastbiler og kørt en times tid til transitlejren i Renk.

»Gud være med jer, vær forsigtige. Lad børnene komme ud først,« råber en kvinde i en megafon, mens folk strømmer ned fra ladet og fortæller om deres flugt.

»Vi blev tæsket med jernkæder og fik hældt varmt vand over os,« fortæller 36-årige Mayor Ngor Kuet, der står i sin brune skjorte og med sine tasker ved sin side.

Han blev holdt fanget af regeringsstyrkerne i en måned mistænkt for at have stået i ledtog med RSF-militsen: »De sagde, at jeg ville dø hos dem.«

50-årige Veronica Daniel Awau står og kigger sig

»Nu er vi i sikkerhed, men vi har ingen fremtid, specielt ikke børnene«

Taisir Ismail Fara
33 år, flygtning fra Wad Madani, Sudan

forvirret omkring: »Jeg vil aldrig tilbage dertil. Der er så mange døde,« siger hun. »Alle, der kan gå selv, forsøgte at komme væk. Kun de ældste blev tilbage.«

Inde i transitlejren overnatter de nyankomne under åben himmel. Det vrirler med børn overalt, men her er ingen skole. De løber rundt på den støvede jord under vasketøjet, der hænger mellem rækkehusene af bølgeblik, sjipper, spiller bold og hopper over de

stinkende gravede render fyldt med vand, skrald, pis og lort. Latrinerne er overfyldte med afføring, der bliver pumpet ud lige på den anden side af pigtrådshegnet. Børn sælger små plastikposer fyldt med trækul. Andre har opstillet boder, hvor de falbyder små portioner af grønne linser, tørret okra, sukker, mel, sæbe, te og sort hennafarve. Andre forsøger at sælge et udvalg af gamle udtrådte sko.

Inde i et telt konstrueret af en blanding af grene og siv dækket med presenninger og tæpper sidder 33-årige Taisir Ismail Fara på en jernseng med sin tre måned gamle baby i skødet. Det er her, hun nu bor sammen med sin mand og otte børn, efter de sidste år flygtede fra den centralsudanesiske by Wad Madani, da kampene blev for voldsomme.

Hun mistede sine forældre og brødre til krigen, men lykkedes med at få bragt alle sine børn til Sydsudan. Her er dog intet arbejde, ingen penge og ingen skole. Familien tjener lidt ved at samle brænde og sælge noget af den mad, de laver.

»Nu er vi i sikkerhed, men vi har ingen fremtid, specielt ikke børnene,« siger hun. »Ligesom hjemme i Sudan kan vi kun overgive vores skæbne til Gud.«

Hun regner ikke med, at der er andre, som vil komme dem til undsætning.